

Onderwerp: Koester het verenigingsleven: betrek, benoem en ondersteun ze!

Geachte minister van Engelshoven,

Koornetwerk Nederland en de KNMO koersen op dit moment door bijzonder lastige tijden. De maatregelen ter voorkoming van verdere verspreiding van het coronavirus hebben gevolgen voor iedereen. De KNMO en Koornetwerk Nederland heeft respect voor de inzet van het kabinet om al het mogelijke te doen om diverse sectoren (financieel) door deze crisis te helpen.

[Gevolgen voor koor- en muziekverenigingen en hun vrijwilligers](#)

Ook het voor Nederland zo kenmerkende verenigingsleven wordt hard geraakt door het virus en de beperkingen die als gevolg van de landelijke maatregelen aan het culturele leven zijn opgelegd. De honderden geplande Passie-concerten konden niet doorgaan evenmin als de activiteiten en concerten rond de viering van 75 jaar vrijheid en Koningsdag. Dit zijn voorbeelden van initiatieven waar vaak langer dan een jaar door vrijwilligers en amateurmusici aan gewerkt is.

De sociale impact is zo mogelijk nog groter. Er zijn zorgen over leden die de wekelijkse momenten koesterden en soms ook gewoon heel hard nodig hebben. Voor een aantal leden is het mogelijk om online verenigingsactiviteiten te volgen, dit geldt helaas niet voor iedereen.

[Steun voor koor- en muziekverenigingen](#)

Ook nu zijn week in week uit vele duizenden vrijwilligers bezig met hun verenigingen. Waar mogelijk en toegestaan staan ze klaar voor de samenleving: van het spelen en zingen van het Wilhelmus op Koningsdag tot het doorbetalen van de dirigenten en instructeurs, ondanks dat activiteiten stil liggen. De betrokkenheid blijft groot.

Wat het niet eenvoudig maakt, is dat nog niet goed te overzien is wanneer activiteiten weer kunnen en/of mogen opstarten. Het repeteren en concerteren door koren en orkesten laat zich niet eenvoudig rijmen met een anderhalvemetersamenleving. Een deel van de leden valt bovendien binnen de kwetsbare leeftijdscategorie. Hoe houd je als vereniging je leden betrokken? En op welke wijze kun je wel activiteiten starten? Waar staat je vereniging straks financieel nu sponsor-, huur- en concertinkomsten wegvallen?

Wij vrezen dat wanneer we niet achter de vele duizenden verenigingen gaan staan, veel verenigingen het niet gaan redden: omdat ze financieel het niet kunnen of omdat het zonder verenigingsactiviteiten niet lukt leden betrokken te houden. Tot de zomer zijn er verenigingen die het met contributiegelden nog uitzingen en bijvoorbeeld hun dirigent of instructeur blijven betalen, maar wanneer dit langer gaat duren is dit zeker niet vol te houden.

Samen met de sector door de crisis

Om ook na de crisis een vitaal verenigingsleven te hebben waar muziek in zit, is ondersteuning van overheden nodig. Het gaat hierbij zeker niet alleen over geld, maar om een overheid die meedenkt en -helpt om oplossingen te vinden bijvoorbeeld bij het vinden van geschikte locaties om wel te kunnen repeteren als er restricties aan repetitieruimtes zijn verbonden. Een overheid die helder communiceert en het belang van de koor- en muziekverenigingen benoemt en expliciet maakt.

Wij vragen het kabinet:

1. Neem het culturele verenigingsleven beter mee in de besluitvorming en communicatie over de maatregelen. Het is nu te onduidelijk wat op duizenden verenigingen van toepassing is en instanties geven tegengestelde antwoorden op vragen hierover. Culturele verenigingen vallen tussen maatregelen voor culturele instellingen en sportverenigingen in. De onduidelijkheid en verwarring over maatregelen kost veel tijd en energie en het is belangrijk dat de vrijwilligers weten dat ze gezien worden.
2. Neem de regie op (communicatie van) maatregelen en het weer opstarten van activiteiten van verenigingen, samen met gemeenten, provincies en veiligheidsregio's. Regie is noodzakelijk om in de onzekere tijd die voor ons ligt er toch gezamenlijk uit te komen.
3. Zorg ervoor dat, net als in de sportsector, koor- en muziekverenigingen met hoge vaste lasten vanwege een eigen gebouw of vaste huur van locatie niet financieel onderuit gaan. Maatregelen op dit gebied zouden niet sectorafhankelijk moeten zijn.
4. Er bestaan veel zorgen over de veiligheid van zingen en musiceren vanwege het vrijkomen van aerosolen. Zorg voor heldere richtlijnen veilig zingen en musiceren en ondersteun verenigingen financieel om de noodzakelijke investeringen te doen om dat ook weer mogelijk te maken.
5. Neem het verenigingsleven mee in de volgende fase voor ondersteunende maatregelen voor de cultuursector. Er zullen op lokaal- en op sectorniveau creatieve en alternatieve oplossingen moeten gevonden om de sector in beweging te krijgen en vitaal te houden, zeker nu het perspectief op inkomsten uit concerten en sponsoring voorlopig afwezig lijkt. In veel gemeenten zijn verenigingen de vitale infrastructuur.
6. Tot slot: maak haast met het uitvoering geven aan de motie Geluk over de ondersteuning van culturele verenigingen, zoals koren en muziekverenigingen. Er ontbreekt structurele ondersteuning, terwijl deze juist op dit moment urgent is en van belang om de komende maanden de crisis door te komen.

We zullen na deze crisis weer moeten bouwen aan de samenleving en de gevolgen van de 'lockdown' moeten verwerken. De verbindende, sociaal-maatschappelijk rol die het verenigingsleven daarbij speelt is essentieel, maar dan moet deze wel deze crisis overleven. Ruim een miljoen amateurmusici en (honderd)duizenden vrijwilligers zijn actief om de sector vorm te geven.

We hopen dat het kabinet gaat inzien dat cultuur een middel is om een samenleving zijn unieke karakter te geven, om mensen met elkaar te verbinden en sociale cohesie te bevorderen. We doen een dringend beroep op het kabinet en in het bijzonder op de minister van OCW om achter de amateursector te staan. We hebben elkaar hard nodig om de samenleving straks weer op te kunnen bouwen.

Met vriendelijke groet,

Bart van Meijl
Voorzitter KNMO

Daphne Wassink
Voorzitter Koornetwerk Nederland